

Titel: IX.

Citation: "IX.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968*.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e116595/facsimile.pdf> (tilgået 30. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

vilde indvirkelse paa Kongens Beslutning, men det er ingenlunde af de Forberedelser, som man plejer at lade Højesteretsret, og jeg ser ikke, af hvad Grund man her skulde bruge et Ord i en ganske ubetydelig Beslutning. Naar man finder det nødvendigt at anvende i Grundloven, at saadanne Rødder paa Rigsdagen, som her er omhandlede, skulde straffes, kan man ogsaa i Almindelighed, at Beslutningerne bliver at træffe efter Lovens Princip, eller man maatte i sin Tid give en Lov derfor, som jeg foretrækker ikke troer at være af nogen praktisk Betydning, og hvortil det ikke let kunde blive nogen Anledning, førend den hele Materie om Statsforberedelse bliver omtrent. Jeg skal endnu bemærke, at de Straffe, som man efter mit Begreb maatte anvende, naar Handlingen erklæres for Højesteretsret, være Straffe, som for vore Tider ikke kunde være pådsigelig, blandt Andet, at Gaanten skal afsiges, Kroppen parreret o. l. v. Men Hensyn til den Del af Paragraphen, som udvider Straffen ogsaa til den, der foretager de conjugate Handlinger eller Beslutning, vil jeg henholde mig til, hvad en anden Aret Rigsdagsmand i sin Gentende har udtalt.

Man vil derpaa over til § 38.
Ordføreren: Denne Paragraph er saaledes:
 „Juden Rigsdagsmand kan frængles eller stilles under Rigsdagens Samling, medmindre det Thing, hvortil han hører, dertil giver sit Samtykke. For sine Dringer paa Rigsdagen kan intet af dem Medlemmer uden Thingets Samtykke drages til Ansvar uden for samme.“

Udvalget har bemærket i Indledning af denne Paragraph følgende:

„Naar denne Paragraph bestemmer, at ingen Rigsdagsmand kan frængles eller stilles under Rigsdagens Samling, medmindre det Thing, hvortil han hører, dertil giver sit Samtykke, skal Udvalget herved alene tillade sig to mindre væsentlige Forslag. Det ene gaar ud paa, at det ubestemt bliver fastsat, at en Rigsdagsmand under Rigsdagens Samling ei heller uden vedkommende Thingets Samtykke kan kaldes for Gæld. Det andet tillader en Undtagelse fra Forbudet mod criminel Forfølgning for det Tilfælde, at en Rigsdagsmand maatte gribes paa freriff Gjærning.“

Man indhælder altsaa, at Paragraphen maatte affattes paa følgende Maade:

„Juden Rigsdagsmand kan under Rigsdagens Samling, uden at det Thing, hvortil han hører, dertil giver sit Samtykke, kaldes for Gæld, ei heller frængles eller stilles, medmindre han er greben paa freriff Gjærning.“

Ordføreren: Hvad de nærmere Beskæmte angaar, som efter den ærde Ordførers Fordrag foreslaas gjætte i Paragraphen, kan jeg Jæder have at erindre derimod, jeg troer, at begge ere ganske hensigtsmæssige. Med Hensyn til Paragraphens Stilling erhvænder jeg vel i Almindelighed det Rigtige, at der ikke bør kunne anlægges Sag mod en Rigsdagsmand uden efter Thingets Beslutning; men det kunde dog være Spørgsmaal, om Bestemmelsen ikke kunde affattes saaledes, at det saaes, at det ikke berede paa Thingets Tilførelighed, saa at, naar Nogen foretog saadanne Handlinger eller brugte saadanne Udtryk i Thinget, der ikke blot vare stærke Dringer om den Ordsmand, hvorefter der var Spørgsmaal, men som kunde indbringe endog virkelig herre Forberedelse, kan da derfor vilde blive tilstalt. Jeg troer imidlertid ikke, at der i selve Paragraphen indbragtes Noget, som er uligligt.

Schad: Det er vidt nok rigtigt, at Bestemmelserne maatte kunne ændres, naar den gribes paa freriff Gjærning, men frængles og stilles burde han vidt nok ikke kunne, uden at dette var indberettet til Rigsdagen og denne havde givet sit Samtykke dertil; tætmindst synes det mig ikke, at dette fremmer med Væden i hele Udsagnet.

Ordføreren: Det foreslaar mig dog, at der, naar Bestemmelserne virkelig ere grebne paa freriff Gjærning, ikke er Grund til at forede et efterfølgende Samtykke; jeg skal forøvrigt gjerne tilstaa, at jeg personlig — hvorvidt Andet dertil ere enige, tør jeg ikke sige — lægger mindre Vægt paa denne hele Aret af Bestemmelser, end jeg mere anser denne Paragraphs Indhold for at være en Indledning, som følger fra Grundloven til Grundloven, og som

kan have sin Betydning, hvor Uvillingen gaar for sig under meget stærke Kamp mellem Regering og Folk, men som hør ud, hvor Uvillingen gaar for sig under mere rolige Former, langt naarede kan misbruges end bruges.

Man vil derpaa over til § 39.
Ordføreren: Denne Paragraph lyder saaledes:
 „Rigsdagsmandene ere ene bunnede ved deres Dødsstrafning og ikke ved nogen Forbuds af deres Valgere.“

Comitens Betænkning i Indledning deraf er saaledes:
 „I nærværende Paragraph, der udtaler Rigsdagsmandens Uafhængighed, har Udvalget troet, at man kunde oplyse et Tilfælde, der skulde, at Embedsmand, som vælges til Rigsdagsmand, ikke behøve Regeringens Tilladelse til at modtage Valget. Vi ønske vel ingenlunde, at herved siges Noget, som ikke fulgte af Udsagnet hele Rand, men vi have dog troet, at en ubestemt Tillægsordlyd i sin Gentende kunde være pådsigelig. Det bemærkes alene, at det dermed naturligtvis ikke er sagt, at Embedsmand, der vælges til Rigsdagsmand, herved skulde have erholdt nogen Ret til at forde, at deres Embede, forsaavidt Nogen i deres Ord maatte foretræde til det midlertidige Behov, skulde behøve udført paa offentlig Regning.“

Man foreslaar altsaa følgende Tilfælde:
 Embedsmand, som vælges til Rigsdagsmand, behøve ikke Regeringens Tilladelse til at modtage Valget.“

Erhverning: Denne Tillægsordlyd, som her er indført, angaar, førend mig at være meget stærkt. Med Hensyn til Forbudsordlyden maatte man vel lægge Vægt til, at Embedsmanden fremstiller sig, han bliver ikke valgt ved nogen Tilfældighed, han ved sig selv, at han vil stille sig til Valget; men at give Embedsmanden en Bestemmelse til, uden sine foresatte Samtykke at kunne bidragere over sin Embedsmand, det foreslaar mig at være at indføre en daarlig Disciplin. Jeg troer, at Embedsmanden maatte vide, at han ikke har nogen Uafhængighed over sin Tid, der skulde gjætte ham kan skridde i Højesteretsret til hans Forbudsordlyd, en anden Sag er det ved Rødder, hvor han ikke ved, at han bliver valgt, der der han ikke hindres dertil. Det bør ikke være hans Valgere formet, naar de have valgt ham, at sige ham ind i Rødder, og da kan det opnaas paa den Maade, at der skulde en, som medens Rigsdagen varer kunde behøve hans Embede; men det er betænkeligt at oplyse en saadan Bestemmelse i Grundloven. Jeg troer, at man i det Helt taget i Grundloven ikke skal give nogen bekendt Opmantring til at vælge Embedsmand, man skal ikke forhindre, at de blive valgte, men man skal ikke sætte en Pramie for, at de vælges; det er ikke nødvendigt. Man maatte deden lægge Vægt til, at naar man bruger Bestemmelser om Embedsmand, udfælder man alle, og deriblandt ogsaa de midlertidige; efter dette skulde altsaa en Militair, naar han var commanderet til at seile med et Skib, og han, naar han kom til Høllinger, blev uanset til Rigsdagsmand, uden videre kunne spadsere i Rand der og lade sit Partoi ligge; men det kan umuligt være velbetænkt i den kongelige Tjenestes Interesse og i Statens. Han er bleven valgt til det Høere, Staten har overdraget ham, fordi han ansaas særlig fæstet dertil, det kan gjerne være, at han maatte ikke ønske det; der kunde være Formuesomlængsel, Familienforhold, Forhold af den Natur, at de gjætte, at han ønsker at være fri derfor, og skulde han paa denne Maade indtræde kunne frigræde sig derfor? Jeg troer, at naar man nærmere overvejer disse Forhold, vil man komme tilbage fra en Bestemmelse af denne Art.

Ordføreren: Tør jeg rette det Spørgsmaal til det ærde kongevalgte Medlem, om hans Mening er, at det skal afhænge af Regeringens Godtfindende, om Embedsmanden maatte modtage Valget eller ikke?

Erhverning: Min Mening er, at Embedsmanden skal, før han stiller sig til Valget, vide, om Regeringen kan beståtte hans Ved, medens han er dorte, og vil gjætte det. Han skal ikke stille sig til Valg uden at vide, om Regeringen indvilliger, og derfor kan blive valgt under saadanne Forhold, hvor han forud ikke har kunnet vide det, saa det berede paa Regeringen, om den vil give ham Ved til at møde som Rigsdagsmand eller ikke. Naar Valgerne vide det